

Брюксел, 25 октомври 2021 г.
(OR. en)

12847/21

Междуинституционално досие:
2018/0168(COD)

CODEC 1322
EF 308
ECOFIN 977
SURE 35
PE 99

ИНФОРМАЦИОННА БЕЛЕЖКА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
Относно:	Предложение за ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА за изменение на Директива 2009/103/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 година относно застраховката „Гражданска отговорност“ при използването на моторни превозни средства и за контрол върху задължението за сключване на такава застраховка — Резултати от първото четене в Европейския парламент (Страсбург, 18 — 21 октомври 2021 г.)

I. ВЪВЕДЕНИЕ

В съответствие с разпоредбите на член 294 от ДФЕС и Съвместната декларация относно практическите условия и ред за процедурата на съвместно вземане на решение¹ бяха осъществени редица неформални контакти между Съвета, Европейския парламент и Комисията с оглед на постигането на споразумение по това досие на първо четене.

В този контекст докладчикът Dita Charanzová (Renew, CZ) представи, от името на комисията по вътрешния пазар и защита на потребителите, изменение № 61 на посоченото по-горе предложение за директива и изменение № 62 на законодателната резолюция, в което се съдържа изявлението на Комисията. Тези изменения бяха договорени по време на посочените по-горе неформални контакти.

¹ ОВ С 145, 30.6.2007 г., стр. 5.

II. ГЛАСУВАНЕ

При гласуването на пленарно заседание на 21 октомври 2021 г. компромисното изменение (изменение № 61) на посоченото по-горе предложение за директива, както и изменение № 62 на законодателната резолюция, бяха приети. Други изменения не бяха приети. Така измененото предложение на Комисията представлява позицията на Парламента на първо четене, която се съдържа в неговата законодателна резолюция, приложена към настоящата бележка².

Позицията на Парламента отразява предварително договореното между институциите. Ето защо Съветът следва да е в състояние да одобри позицията на Парламента.

Така актът ще бъде приет с формулировката, която съответства на позицията на Парламента.

² Текстът на позицията на Парламента в законодателната резолюция съдържа обозначения на промените, внесени с измененията в предложението на Комисията. Допълненията към текста на Комисията са отбелязани с *получер курсив*. Заличеният текст е отбелязан с „■“.

P9_TA(2021)0433

Застраховка при използването на моторни превозни средства *I**

Законодателна резолюция на Европейския парламент от 21 октомври 2021 г. относно предложението за директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива 2009/103/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 година относно застраховката „Гражданска отговорност“ при използването на моторни превозни средства и за контрол върху задължението за сключване на такава застраховка (COM(2018)0336 – C8-0211/2018 – 2018/0168(COD))

(Обикновена законодателна процедура: първо четене)

Европейският парламент,

- като взе предвид предложението на Комисията до Парламента и до Съвета (COM(2018)0336),
 - като взе предвид член 294, параграф 2 и член 114 от Договора за функционирането на Европейския съюз, съгласно които Комисията е внесла предложението в Парламента (C8-0211/2018),
 - като взе предвид член 294, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз,
 - като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет от 19 септември 2018 г.³,
 - като взе предвид временното споразумение, одобрено от компетентната комисия съгласно член 74, параграф 4 от своя Правилник за дейността, и поетия с писмо от 28 юни 2021 г. ангажимент на представителя на Съвета за одобряване на позицията на Парламента в съответствие с член 294, параграф 4 от Договора за функционирането на Европейския съюз,
 - като взе предвид член 59 от своя Правилник за дейността,
 - като взе предвид доклада на комисията по вътрешния пазар и защита на потребителите и становището на комисията по правни въпроси (A8-0035/2019),
1. приема изложената по-долу позиция на първо четене⁴;
 2. приема за сведение изявлението на Комисията, приложено към настоящата резолюция;
 3. приканва Комисията да се отнесе до него отново, в случай че замени своето предложение с друг текст, внесе или възнамерява да внесе съществени промени в това

³ ОВ С 440, 6.12.2018 г., стр. 85.

⁴ Тази позиция заменя измененията, приети на 13 февруари 2019 г. (ОВ С 449, 23.12.2020 г., стр. 586).

предложение;

4. възлага на своя председател да предаде позицията на Парламента съответно на Съвета и на Комисията, както и на националните парламенти.

P9_TC1-COD(2018)0168

Позиция на Европейския парламент, приета на първо четене на 21 октомври 2021 г. с оглед на приемането на Директива (ЕС) 2021/... на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива 2009/103/ЕО относно застраховката „Гражданска отговорност“ при използването на моторни превозни средства и за контрол върху задължението за сключване на такава застраховка

(Текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 114 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет⁵,

в съответствие с обикновената законодателна процедура⁶,

⁵ ОВ С 440, 6.12.2018 г., стр. 85.

⁶ Позиция на Европейския парламент от 21 октомври 2021 г.

като имат предвид, че:

- (1) Застраховката „Гражданска отговорност“ по отношение на използването на моторни превозни средства (наричана по-нататък „застраховка на автомобилистите“) е особено важна за европейските граждани, независимо дали в качеството им на застраховани или **в качеството им на лица, които** биха могли да бъдат **увредени** лица **в резултат на** произшествие. Тя е от особено значение и за застрахователните предприятия, тъй като представлява важен дял от пазара по общо застраховане в Съюза. Застраховката на автомобилистите оказва **значително** влияние също и върху свободното движение на хора, стоки и превозни средства, **а оттам и върху вътрешния пазар**. Ето защо укрепването и консолидирането на вътрешния пазар на застраховки на автомобилистите следва да бъде ключова цел в действията на Съюза в сферата на финансовите услуги.

- (2) През 2017 г. Комисията извърши оценка на функционирането на Директива 2009/103/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁷, включително на нейната ефикасност, ефективност и съгласуваност с други политики на Съюза. Заключениеето на оценката беше, че Директива 2009/103/ЕО функционира като цяло добре и в повечето аспекти не се нуждае от изменения. Установени бяха обаче четири области, по отношение на които е целесъобразно да се внесат целеви изменения: изплащането на обезщетения на **лица, увредени в резултат на** произшествия, когато съответното застрахователно предприятие е неплатежоспособно, минималните задължителни застрахователни суми, извършването от държавите членки на проверки на застраховките на превозни средства и случаите, при които нов застраховател използва удостоверения за предявени застрахователни претенции. **В допълнение към тези четири области като области, по отношение на които би било подходящо да се приемат целенасочени изменения, бяха определени също така следните: изпратени превозни средства, произшествия с ремарке, теглено от превозно средство, независими инструменти за сравнение на цените на застраховка на автомобилистите и информационни центрове и информация за увредените лица. Освен това, за прецизиране на Директива 2009/103/ЕО, терминът „пострадал“, използван в посочената директива като синоним на „увредено лице“, следва да бъде заменен посредством подходящи изменения с термина „увредено лице“. Тези изменения имат изключителната цел да хармонизират терминологията, използвана в посочената директива, и не представляват промяна по същество.**

⁷ Директива 2009/103/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 г. относно застраховката „Гражданска отговорност“ при използването на моторни превозни средства и за контрол върху задължението за сключване на такава застраховка (ОВ L 263, 7.10.2009 г., стр. 11).

- (3) *След влизането в сила на Директива 2009/103/ЕО на пазара се появиха много нови типове превозни средства, задвижвани от двигател. Някои от тях се хранят с изцяло електрически двигател, други – със спомагателно оборудване. Такива превозни средства следва да се вземат предвид при определянето на значението на понятието „превозно средство“. Това определение следва да се основава на общите характеристики на такива превозни средства, по-специално на тяхната максимална конструктивна скорост и на нетното им тегло, и следва да предвижда, че са обхванати само превозни средства, задвижвани изключително с механична енергия. Определението следва да се прилага независимо от броя на колелата, с които разполага превозното средство. Инвалидни колички, предназначени за лица с физически увреждания, не следва да се включват в определението.*

(4) *Леките електрически превозни средства, които не попадат в обхвата на определението за „превозно средство“, следва да бъдат изключени от обхвата на Директива 2009/103/ЕО. Въпреки това нищо в посочената директива не следва да възпрепятства държавите членки да изискват съгласно националното си право и при условия, определяни от тях, сключването на застраховка на автомобилите за всяко автомобилно устройство, използвано при движение по суша, което не попада в обхвата на определението за „превозно средство“ в посочената директива и за което следователно по силата на посочената директива не се изисква такава застраховка. Тази директива не следва освен това да възпрепятства държавите членки да предвиждат в националното си право достъп до органа за изплащане на обезщетения на държавата членка, определен в глава 4, за пострадалите при произшествия, причинени от друго автомобилно устройство. Държавите членки следва също така да могат да решат, че когато лица, пребиваващи на тяхна територия, са увредени лица при произшествие, причинено от такова друго автомобилно устройство в друга държава членка, в която за това автомобилно устройство не се изисква застраховка на автомобилите, тези лица трябва да имат достъп до органа за изплащане на обезщетения, определен в глава 4, в държавата членка, в която пребивават. Органите за изплащане на обезщетения на държавите членки следва да имат възможност да сключат взаимно споразумение относно начините, по които ще си сътрудничат в този вид ситуации.*

- (5) ■ В последните си решения по дела *Vnuk*⁸, *Rodrigues de Andrade*⁹ и *Torreiro*¹⁰ Съдът на Европейския съюз изясни значението на понятието „използване на превозно средство“. По-специално Съдът поясни, че независимо от своите характеристики моторните превозни средства обикновено служат като средство за транспорт, както и че използването на такива превозни средства включва всяко използване на превозното средство в съответствие с обичайната му функция като средство за транспорт, независимо от терена, на който се използва моторното превозно средство, и от това дали то е неподвижно, или в движение. ***Директива 2009/103/ЕО не се прилага, ако към момента на произшествието обичайната функция на такова превозно средство е „използване, различно от използване като средство за транспорт“. Такъв би могъл да бъде случаят, ако превозното средство не се използва по смисъла на член 3, първа алинея от посочената директива, тъй като обичайната му функция е например „използване като промишлен или селскостопански източник на енергия“.*** В интерес на правната сигурност е уместно съдебната практика да бъде отразена в Директива 2009/103/ЕО, като се въведе определение на понятието „използване на превозно средство“.

⁸ Решение на Съда на ЕС от 4 декември 2014 г. по дело *Vnuk*, C-162/13, ECLI:EU:C:2014:2146.

⁹ Решение на Съда от 28 ноември 2017 г. по дело *Rodrigues de Andrade*, C-514/16, ECLI:EU:C:2017:908.

¹⁰ Решение на Съда от 20 декември 2017 г. по дело *Torreiro*, C-334/16, ECLI:EU:C:2017:1007.

- (6) Някои моторни превозни средства са по-малки и поради това е по-малко вероятно да причинят значителни телесни увреждания или имуществени вреди. Включването им в обхвата на Директива 2009/103/ЕО би било непропорционално и не е ориентирано към бъдещето. Включването им освен това би възпрепятствало въвеждането на по-нови превозни средства, като например електрически велосипеди, които не се задвижват изключително с механична енергия, и би обезкуражило иновациите. Освен това няма достатъчно доказателства, че тези по-малки превозни средства биха могли да причинят произшествия, които да предизвикат увреждане на лица в същата степен като произшествия с други превозни средства, като например автомобили или камиони. В съответствие с принципите на субсидиарност и пропорционалност изискванията на равнището на Съюза следва следователно да обхващат само тези превозни средства, които са определени като такива в Директива 2009/103/ЕО.
- (7) По принцип застраховката на автомобилистите следва да покрива произшествия във всички зони на държавите членки. Някои държави членки обаче имат разпоредби, уреждащи превозните средства, използвани изключително в специфични зони с ограничен достъп. Следва да бъде възможно тези държави членки да правят ограничени дерогации от член 3 от Директива 2009/103/ЕО по отношение на зоните с ограничен достъп, в които не следва да влизат неоправомощени лица, като например специфични за местоположението зони и зони с оборудване на пристанища и летища. Държава членка, която реши да приложи такива дерогации, следва също така да предприеме подходящи мерки, за да гарантира изплащането на обезщетение за всяка загуба или вреда, причинена от такова превозно средство.

(8) Следва също така да бъде възможно държавите членки да не изискват задължителна застраховка на автомобилистите за моторни превозни средства, които не са допуснати за използване по обществените пътища в съответствие с националното ѝ право. Въпреки това тези държави членки следва да предприемат подходящи мерки, за да гарантират изплащането на обезщетение за всяка загуба или вреда, причинена от такива превозни средства, освен ако държавата членка реши да се отклони от член 10 от Директива 2009/103/ЕО също така по отношение на обезщетението за вреди, причинени от такива превозни средства в зони, които не са публично достъпни поради правно или физическо ограничение на достъпа до тези зони, както е определено в националното ѝ право. Такава дерогация от член 10 следва да се прилага за превозни средства, по отношение на които дадена държава членка е решила да се отклони от задължението за застраховане, тъй като в съответствие с националното ѝ право тези превозни средства не са допуснати за използване по обществените пътища, дори ако задължението за застраховане за тези превозни средства би могло да се ползва и от друга дерогация, предвидена в член 5 от Директива 2009/103/ЕО.

(9) *В някои държави членки съществуват разпоредби относно използването на превозни средства като средство за умишлено причиняване на телесно увреждане или имуществени вреди. Когато е приложимо, на държавите членки следва да е позволено при най-тежки престъпления да продължат своята правна практика да изключват такива щети от задължителната застраховка на автомобилистите или да изискват от лицата, които са отговорни за телесното увреждане или вредата, да възстановят размера на застрахователното обезщетение, изплатено на увредените лица. Въпреки това, за да не се намалява защитата, предоставена с Директива 2009/103/ЕО, такива правни практики следва да бъдат разрешени само ако държавата членка гарантира, че в такива случаи увредените лица получават обезщетение за такива вреди по начин, който е възможно най-близък до начина, по който биха били обезщетени по силата на Директива 2009/103/ЕО. Освен ако държавата членка не е предвидила такива алтернативни механизми за обезщетение или гаранции, които да гарантират обезщетяването на увредените лица за такива вреди по начин, който да е възможно най-близък до начина, по който те биха били обезщетени съгласно Директива 2009/103/ЕО, тези вреди следва да се покриват в съответствие с посочената директива.*

(10) *Държавите членки не следва да прилагат Директива 2009/103/ЕО по отношение на използването на превозни средства в прояви и дейности, свързани с автомобилни спортове, включително надпревари и състезания, както и при тренировки, изпитвания и демонстрации, включително на скорост, надеждност или умения, разрешени в съответствие с националното им право. Такива освободени дейности следва да се извършват в ограничена и обособена зона по такъв начин, че да се гарантира, че обикновеният трафик, членовете на обществеността и всички лица, които не са свързани с дейността, не могат да използват същевременно действително или потенциално използвания маршрут. Такива дейности обикновено включват дейности по определени трасета или маршрути за автомобилни спортове и зони в непосредствена близост, като например зони за сигурност, пит-стоп зони и гаражи, където рискът от произшествие е много по-висок в сравнение с нормалните пътища и в които не следва да влизат неоправомощени лица.*

- (11) *Такова освобождаване за прояви и дейности, свързани с автомобилни спортове, следва да се прилага само когато държавата членка гарантира, че организаторът на проявата или дейността или която и да е друга страна е сключила алтернативна застрахователна или гаранционна полица, покриваща вреди, причинени на която и да е трета страна, включително зрители и други случайно присъстващи лица, но не непременно вреди, причинени на участващите водачи и техните превозни средства. Освен ако организаторите или други страни не са сключили, като условие за това освобождаване, алтернативна застрахователна или гаранционна полица, вредата, с евентуално изключение на вреди, причинени на участващите водачи и техните превозни средства, следва да се покрива в съответствие с Директива 2009/103/ЕО.*
- (12) *За да не се намалява защитата, предоставена с Директива 2009/103/ЕО, държавите членки следва да гарантират, че при прояви и дейности, свързани с автомобилни спортове, които са разрешени в съответствие с тяхното национално право и допустими за това освобождаване, увредените лица получават обезщетение за такива вреди по начин, който е възможно най-близък до начина, по който биха били обезщетени по силата на Директива 2009/103/ЕО.*

- (13) *Докато се произвеждат и транспортират, превозните средства нямат транспортни функции и не се считат за използвани в смисъла на член 3, първа алинея от Директива 2009/103/ЕО. Ако обаче съгласно член 28, параграф 1 от Директива 2009/103/ЕО държава членка реши по отношение на такива превозни средства да не прилага изискването за застраховка на автомобилистите, следва да е налице застраховка за професионална отговорност, която да покрива вредите, които тези превозни средства биха могли да причинят.*

(14) *Понастоящем националното право на много държави членки обвързва задължението за застраховане с използването на превозно средство по смисъла на член 3, първа алинея от Директива 2009/103/ЕО. В тези държави членки използването на превозно средство е разрешено само когато превозното средство е регистрирано. Правото на тези държави членки предвижда, че превозното средство трябва да бъде застраховано със застраховка на автомобилите, докато превозното средство има активна регистрация и се използва по смисъла на член 3, първа алинея от Директива 2009/103/ЕО. Съответно тези държави членки не изискват застрахователно покритие за използването на превозни средства, които са постоянно или временно изключени от регистъра на превозните средства, тъй като например са в музей, в процес на реставрация или не са били използвани за продължителен период от време поради друга причина, като например сезонно ползване. Тези държави членки трябва да предприемат подходящи мерки, за да гарантират, че за всяка загуба или вреда, причинена на тяхна територия и на територията на други държави членки от превозни средства, определени в посочената директива, които се използват по смисъла на член 3, първа алинея от нея, се изплаща обезщетение съответстващо на обезщетението, предвидено в Директива 2009/103/ЕО.*

- (15) *Понастоящем някои държави членки, в които задължението за сключване на застраховка „Гражданска отговорност“ при използването на моторно превозно средство не е свързано с регистрацията на превозно средство, избират да не изискват задължителна застраховка на автомобилистите за превозни средства, които официално са спрени от движение в съответствие с тяхното национално право. Примери за такова официално спиране от движение са изпращането на уведомление до компетентния орган или до други определени страни, изпълняващи функциите на компетентен орган, или предприемането на други проверими мерки от физическо естество. Тези държави членки трябва да предприемат подходящи мерки, за да гарантират, че за всяка загуба или вреда, причинена на тяхна територия и на територията на други държави членки от такива превозни средства, се изплаща обезщетение съответно на обезщетението, предвидено в Директива 2009/103/ЕО.*
- (16) Понастоящем държавите членки следва да се въздържат от извършване на проверки на застраховките на превозни средства, които обичайно се намират на територията на друга държава членка или които обичайно се намират на територията на трета държава и влизат на тяхната територия от друга държава членка. Нови технологични разработки, *като например технологията, позволяваща автоматично разпознаване на регистрационния номер*, дават обаче възможност за извършване на проверки на застраховките на превозни средства без тяхното спиране и следователно без възпрепятстване на свободното движение на хора. Поради това е целесъобразно да бъдат позволени такива проверки на застраховките на превозни средства, но само при условие че те са недискриминационни, необходими и пропорционални, както и че са част от общата система от проверки на националната територия, *които се извършват и по отношение на превозните средства, обичайно намиращи се на територията на държавата членка, извършваща проверките*, и не изискват спиране на превозното средство.

(17) Държавите членки, които изберат система за обработване на лични данни, които може след това да бъдат обменени с други държави членки, като например данни от технология за разпознаване на регистрационния номер, трябва да приемат законодателство за разрешаване на обработката на лични данни за целите на борбата срещу управлението на незастраховани МПС, като същевременно въведат подходящи мерки за защита на правата, свободите и законните интереси на субекта на данните. По отношение на обработването на лични данни във връзка с борбата срещу управлението на незастраховани МПС се прилагат разпоредбите на Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета¹¹.

Законодателството на държавите членки следва конкретно да посочи точната цел, да се позове на съответното правно основание, да е съобразено със съответните изисквания за сигурност и да зачита принципите на необходимост, пропорционалност и ограничаване в рамките на целта, както и да определи пропорционален срок на съхранение на данните. Освен това защитата на личните данни следва да е концептуално и по подразбиране заложена във всички системи за обработка на данни, които се разработват и използват в рамките на законодателството на държавите членки.

(18) *В съответствие с тези принципи държавите членки следва да не съхраняват личните данни, които се обработват изключително за целите на извършването на проверката на застраховката, по-дълго от периода, който е необходим, за да се провери дали превозното средство притежава валидно застрахователно покритие. Когато се установи, че превозното средство има застрахователно покритие, всички данни, свързани с тази проверка, следва да се изтрият. Когато системата за проверка не е в състояние да определи дали дадено превозно средство е застраховано, тези данни следва да се съхраняват само за ограничен срок, който не надвишава броя дни, необходими за да се определи дали съществува застрахователно покритие. В случай, че се установи, че дадено превозно средство няма валидна застрахователна полица, е разумно да се изисква тези данни да се съхраняват, докато приключат всички*

¹¹ Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1).

административни или съдебни процеси и превозното средство бъде застраховано с валидна застрахователна полица.

- (19) В Директива 2009/103/ЕО понастоящем са определени различни референтни дати за периодичното преизчисляване на минималните застрахователни суми в отделните държави членки, което води до различия между тези суми в зависимост от съответната държава членка. За да се гарантира една и съща минимална защита на увредените лица в целия Съюз, тези минимални суми следва да бъдат хармонизирани и да се въведе единна клауза за преразглеждане, като за целеви показател се използва хармонизираният индекс на потребителските цени, публикуван от Евростат, както и процедурни правила за такова преразглеждане и въвеждане на единна времева рамка.

- (20) Ефективната и ефикасната защита на *лицата, увредени в резултат на* пътнотранспортни произшествия, изисква *увредените лица да имат право да предявят претенции за обезщетение в своята държава членка на пребиваване и да получат отговор в разумен срок. Тя изисква също така в случаите, в които претенциите им са оправдани,* на увредените лица винаги да се *изплащат сумите, дължими като* обезщетение за претърпени от тях телесни увреждания или имуществени вреди, независимо от това дали застрахователното предприятие на отговорното лице е платежоспособно. Държавите членки следва поради това да създадат или да оправомощят орган, който да осигурява първоначално изплащане на обезщетение за увредените лица, които пребивават на тяхната територия, и който има правото да изиска възстановяване на изплатеното обезщетение от органа, създаден или оправомощен за същата цел в държавата членка *по произход на неплатежоспособното застрахователно* предприятие, издало полицата за превозното средство на отговорното лице. *Когато дадена държава членка има действащ механизъм за обезщетяване, държавата членка следва да може да позволи този механизъм да продължи да действа.*

(21) *Застрахователно предприятие може да изпадне в неплатежоспособност по различни начини, например в резултат на обявяване в несъстоятелност, поради неизпълнение на задълженията си, след като се е отказало от лиценза си в своята държава членка по произход, или тъй като е било обект на мярка за отмяна или на решение за забрана на дейността му. Когато бъде издадено разпореждане или бъде взето решение за започване на производство по несъстоятелност или ликвидация, това разпореждане или решение следва да се оповести публично. Органът, който е създаден или оправомощен да обезщети увредените лица в случай на неплатежоспособност на застрахователно предприятие в държавата членка по произход на застрахователното предприятие, следва да информира съответните органи във всички други държави членки за това разпореждане или решение.*

(22) *Държавите членки следва да гарантират, че органът, създаден или оправомощен да изплаща обезщетения на увредените лица в случай на неплатежоспособност на застрахователно предприятие в държавата членка, на чиято територия пребивава увреденото лице, има право на всички етапи от производството да изисква информация, да информира другите съответни организации, органи и заинтересовани лица в Съюза, да бъде информиран от тях и да си сътрудничи с тях. Тази информация следва да бъде достатъчна, за да може получателят да придобие поне общо разбиране за ситуацията. Тази информация е важна, за да се гарантира, че органът, който обезщетява дадено увредено лице, е в състояние, преди да изплати обезщетението, да се увери самостоятелно или заедно с всички заинтересовани лица съгласно националното законодателство дали застрахователното предприятие вече е обезщетило лицето във връзка с предявената от него претенция. Предявената пред този орган претенция може дори да бъде прехвърлена на застрахователното предприятие за допълнителна проверка или за решение, когато това се изисква от националното процесуално право. Държавите членки следва да гарантират, че органът изисква и получава по-подробна информация относно конкретни претенции.*

- (23) *Системата за възстановяване на разходите не следва да засяга приложимото право по отношение на равнищата на покритие на увредените лица. Същите принципи следва да се прилагат за претенциите, независимо дали застрахователното предприятие е платежоспособно или неплатежоспособно. Органът на държавата членка по произход на застрахователното предприятие, което е издало полицата на отговорното за произшествието лице, следва да извърши плащането към органа на държавата членка, на чиято територия пребивава увреденото лице, в разумен срок, след като органът на държавата членка по произход на застрахователното предприятие получи искане за обезщетение във връзка с плащане, което органът на държавата членка по пребиваване на увреденото лице е извършил към увреденото лице.*
- (24) *В зависимост от различните етапи на обработка на претенциите, в зависимост от плащанията към увредените лица и от процедурите за възстановяване в различните органи, е възможно да има неуредени задължения между органи, създадени или оправомощени да обезщетяват увредените лица в случай на неплатежоспособност на дадено застрахователно предприятие. Правото на суброгация следва да се прехвърли от органа, изплатил обезщетението, най-напред на органа на другата държава членка в хода на възстановяването на разходите на органите. Следователно органът, доколкото този орган е предоставил обезщетение за претърпяната загуба или увреждане и самият той все още не е получил възстановяване на разходите, следва да се суброгира в правата на увреденото лице спрямо лицето, причинило произшествието, или спрямо неговото застрахователно предприятие. Този орган обаче не следва да се суброгира в правата на увреденото лице спрямо притежателя на полицата или друго застраховано лице, причинило произшествието, доколкото отговорността на притежателя на полицата или на застрахованото лице би била покрита от неплатежоспособното застрахователно предприятие в съответствие с приложимото национално право. Всяка държава членка следва да има задължението да признава тази суброгация, както е предвидена от друга държава членка.*

(25) *За да се осигури ефикасна и ефективна защита на увредените лица в случай на неплатежеспособност на застрахователно предприятие, е необходимо държавите членки да предприемат подходящи мерки, за да гарантират, че средствата, необходими за обезщетяване на увредените лица, са на разположение, когато се дължат обезщетения. В съответствие с принципа на субсидиарност тези мерки следва да се определят от държавите членки по произход на национално равнище. Те обаче следва да бъдат в съответствие с правото на Съюза, и по-специално с принципи като *lex specialis* и *lex posterior*. За да се предотврати налагането на неоправдана и непропорционална тежест върху застрахователите, ако дадена държава членка изисква от застрахователните предприятия финансови вноски, тези вноски следва да се събират само от застрахователни предприятия, лицензирани от тази държава членка. Това не следва да засяга финансирането на други функции, които биха могли да бъдат възложени на органа, създаден или оправомощен да изплаща обезщетения на увредените лица в случай на несъстоятелност на застрахователно предприятие.*

- (26) *За да се гарантира, че изискванията, предвидени в настоящата директива по отношение на обезщетяването на увредените лица в случай на неплатежоспособност на застрахователно предприятие, се прилагат ефективно, органите, на които е възложена тази задача, следва да се полагат усилия да сключат споразумение относно техните функции и задължения и относно процедурите за възстановяване на сумите. Ако в срок от 24 месеца от датата на влизане в сила на настоящата директива не бъде постигнато такова споразумение, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) във връзка с уточняването на процедурните задачи и задълженията на тези органи по отношение на възстановяването на сумите.*
- (27) *В случай на неплатежоспособност на застрахователно предприятие увредените лица следва да имат право да предявят претенции за обезщетение към орган в своята държава членка на пребиваване, включително когато са увредени в резултат на произшествия, настъпили в държава членка, различна от тяхната държава членка на пребиваване. Държавите членки следва да могат да възложат функцията за обезщетяване на увредени лица на нов орган или на вече съществуващ орган, включително на органа за изплащане на обезщетения, създаден или оправомощен съгласно член 24 от Директива 2009/103/ЕО. В случай на неплатежоспособност на застрахователно предприятие държавите членки следва също така да могат да възлагат на един-единствен орган задачите по обезщетяване на лица, увредени в резултат на произшествия в тяхната държава членка на пребиваване, и на лица, увредени в резултат на произшествия в държави членки, различни от тяхната държава членка на пребиваване. В случай на увредени лица в държави членки, различни от тяхната държава членка на пребиваване, е важно също така да се гарантира обменът на информация и сътрудничеството с органите за изплащане на обезщетения, създадени или оправомощени съгласно член 24 от Директива 2009/103/ЕО, във всички държави членки и с представители за уреждане на претенции.*

- (28) *Държавите членки могат да създадат или да оправомощат повече от един орган за изплащане на обезщетения съгласно Директива 2009/103/ЕО, което потенциално би могло да затрудни увредените страни да определят органа, пред който да предявят претенциите си. Поради това държавите членки, които създават или оправомощават повече от един орган за изплащане на обезщетения, следва да гарантират, че увредените лица имат достъп до съществена информация относно възможните начини за подаване на заявление за обезщетение по начин, който им позволява да разберат лесно към кой орган следва да се обърнат.*
- (29) *В случай на изпратено превозно средство следва да е възможно лицето, отговорно за застраховка „Гражданска отговорност“, да избере дали да сключи застрахователна полица в държавата членка, в която е регистрирано превозното средство, или, за срок от 30 дни от датата на приемане на доставката от купувач, в държавата членка по местоназначение, дори ако превозното средство не е било официално регистрирано в държавата членка по местоназначение. Информационният център на държавата членка, в която е регистрирано превозното средство, и ако е различен, на държавата членка по местоназначение, както и на всяка друга съответна държава членка, като например държавата членка, на територията на която е настъпило произшествието или в която пребивава увреденото лице, следва да си сътрудничат, за да се гарантира наличността на необходимата информация за изпратеното превозно средство, с която разполагат в съответствие с член 23 от Директива 2009/103/ЕО;*
- (30) *В случай на произшествия с ремаркета, за които е издадена застраховка „Гражданска отговорност“, отделна от тази на теглещото превозно средство, увреденото лице следва да може да предяви претенция спрямо застрахователя на ремаркетото, ако това е предвидено в националното право. При поискване увреденото лице следва да може да получи от застрахователя на ремаркетото информация относно самоличността на застрахователя на теглещото превозно средство или – когато застрахователят на ремаркетото не е в състояние да идентифицира застрахователя на теглещото превозно средство,*

въпреки че е положил разумни усилия за това – информацията относно механизма за обезщетение, предвиден в член 10 от Директива 2009/103/ЕО.

- (31) За да се улесни признаването на предявени застрахователни претенции при сключването на нова застрахователна полица, данните за предявените застрахователни претенции на застрахованите, които искат да сключат нови застрахователни договори със застрахователни предприятия, следва да подлежат на лесна проверка. Необходимо е съдържанието и форматът на удостоверенията за предявени застрахователни претенции да са едни и същи във всички държави членки, за да се опрости проверката и установяването на тяхната автентичност. Освен това застрахователните предприятия, които вземат под внимание удостоверението за предявени застрахователни претенции при определянето на премиите по застраховка на автомобилистите, не трябва да упражняват дискриминация по националност или само въз основа на предишната държава членка на пребиваване на застрахования. *Застрахователните предприятия следва също така да третираат удостоверенията за предявени застрахователни претенции, издадени от друга държава членка, като равностойни на издадените в техните държави членки и следва да прилагат по отношение на клиент от друга държава членка всички отстъпки, които биха били на разположение на един иначе идентичен местен клиент, включително отстъпките, които се изискват от националното законодателство на държавата членка, като отстъпките бонус-малус. Държавите членки следва да запазят свободата да приемат национално законодателство относно системите бонус-малус, тъй като по своето естество тези системи са национални без никакъв трансграничен елемент, и следователно, по силата на принципа на субсидиарност, решенията, които ги засягат, следва да продължат да се вземат от държавите членки.* За да се даде възможност на държавите членки да проверяват **дали и** как застрахователните предприятия третираат удостоверенията за предявени застрахователни претенции, застрахователните предприятия следва да **публикуват общ преглед** на своите политики относно начина, по който използват удостоверенията за предявени застрахователни претенции при изчисляване на премиите. **Без да се засяга**

Директива (ЕС) 2016/943 на Европейския парламент и на Съвета¹², от застрахователните предприятия не се изисква да публикуват чувствителна търговска информация, като например подробности относно тарифните правила.

- (32) За да се осигурят еднакви условия за прилагането на Директива 2009/103/ЕО, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия във връзка с **формата и съдържанието** на удостоверенията за предявени застрахователни претенции. Тези изпълнителни правомощия следва да се упражняват в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета¹³.
- (33) *Държавите членки следва да могат да сертифицират инструменти, които позволяват на потребителите да сравняват цените, тарифите и покритието, предлагани от различните доставчици на застраховка на автомобилистите, които отговарят на условията, предвидени в Директива 2009/103/ЕО. Когато са надлежно сертифицирани, тези инструменти могат да бъдат определени като „независими инструменти за сравнение на цените в областта на застраховка на автомобилистите“. Държавите членки следва също така да могат да установяват публични инструменти за сравнение на цените, управлявани от публичен орган.*

¹² Директива (ЕС) 2016/943 на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2016 г. относно защитата на неразкрити ноу-хау и търговска информация (търговски тайни) срещу тяхното незаконно придобиване, използване и разкриване (ОВ L 157, 15.6.2016 г., стр. 1).

¹³ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

- (34) *За да се гарантира гладкото протичане на обработването на претенциите, когато се изисква доклад за произшествието съгласно национално право, което гарантира правото на увреденото лице да получи копие от доклада за произшествието от компетентните органи, е важно увреденото лице да има своевременно достъп до доклада.*
- (35) За да се гарантира, че минималните застрахователни суми *на покритието по застраховка на автомобилистите* не губят своята актуалност с течение на времето, на Комисията следва да бъдат делегирани правомощия да приема актове в съответствие с член 290 от ДФЕС за актуализирането на тези минимални застрахователни суми ■ , така че да се отрази променящата се икономическа действителност.
- (36) При приемането на делегирани актове съгласно предоставените в настоящата директива правомощия е от особена важност Комисията да проведе подходящи консултации по време на подготвителната си работа , включително на експертно равнище, като тези консултации бъдат проведени в съответствие с принципите, заложи в Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество¹⁴ По-специално, с цел осигуряване на равно участие при подготовката на делегираните актове, Европейският парламент и Съветът получават всички документи едновременно с експертите от държавите членки, като техните експерти получават систематично достъп до заседанията на експертните групи на Комисията, занимаващи се с подготовката на делегираните актове.

¹⁴ *OB L 123, 12.5.2016 г., стр. 1.*

- (37) Като част от оценката за функционирането на *Директива 2009/103/ЕО* Комисията следва да наблюдава прилагането на *посочената* директива, като взема предвид броя на *увредените лица*, размера на неуредените претенции поради забавяния на плащанията в резултат на трансгранични случаи на неплатежоспособност, размера на минималните застрахователни суми в държавите членки, размера на претенциите в резултат на управление на незастраховани МПС в условията на трансграничен трафик, и броя на жалбите във връзка с удостоверенията за предявени застрахователни претенции.
- (38) *Освен това Комисията следва да изготви доклад за оценка на функционирането, взаимното сътрудничество и финансирането на органите за изплащане на обезщетения, създадени или оправомощени да обезщетяват увредените лица в случай на неплатежоспособност на застрахователно предприятие. Ако еподходящо, докладът следва да бъде придружен от законодателно предложение.*

- (39) *За да се гарантира, че Директива 2009/103/ЕО продължава да изпълнява целта си, а именно защита на потенциални увредени лица при произшествия с участието на моторни превозни средства, Комисията следва също така да наблюдава изпълнението и да преразглежда тази директива в светлината на развитието на технологиите, включително увеличеното използване на автономни и полуавтономни превозни средства. Тя следва също така да анализира използването от страна на застрахователните предприятия на системи, при които премиите се влияят от удостоверенията за предявени застрахователни претенции на притежателите на полици. Освен това Комисията следва да оцени ефективността на системите за обмен на информация, използвани за целите на трансграничните проверки на застраховките.*
- (40) Доколкото целите на настоящата директива, а именно осигуряване на равностойна минимална защита на **лицата, увредени в резултат на** пътнотранспортни произшествия навсякъде в Съюза, гарантиране на **тяхната защита** в случай на неплатежоспособност на застрахователните предприятия **и гарантиране на еднакво третиране от страна на застрахователите на удостоверенията за предявени застрахователни претенции в случаите на лица, които искат да сключат застраховка, преминаващи вътрешните граници на Съюза**, не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, но могат, с оглед на последиците от тях, да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от ДЕС. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигане на тези цели.

- (41) В съответствие със Съвместната политическа декларация на държавите членки и на Комисията относно обяснителните документи от 28 септември 2011 г.¹⁵ държавите членки са поели ангажимент в обосновани случаи да прилагат към съобщението за своите мерки за транспониране един или повече документи, обясняващи връзката между елементите на дадена директива и съответстващите им части от националните актове за транспониране. По отношение на настоящата директива законодателят смята, че предоставянето на тези документи е обосновано.
- (42) Поради това Директива 2009/103/ЕО следва да бъде съответно изменена,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

¹⁵ **ОВ С 369, 17.12.2007 г., стр. 14.**

Член 1

Директива 2009/103/ЕО се изменя, както следва:

1) **■** Член 1 се изменя както следва:

a) Точка 1 се заменя със следното:

„1. „превозно средство“ означава:

- a) всяко моторно превозно средство, задвижвано изключително с механична енергия по суша, но не по релси, със:**
 - i) максимална конструктивна скорост над 25 km/h; или**
 - ii) максимално нетно тегло над 25 kg и максимална конструктивна скорост над 14 km/h;**
- б) всяко ремарке, предвидено да се използва с превозно средство, посочено в буква а), независимо дали е прикачено или не.**

Без да се засягат букви а) и б), инвалидните колички, предназначени изключително за хора с физически увреждания, не се считат за превозни средства, посочени в настоящата директива;“;

б) вмъква се следната точка:

„1а. „използване на превозно средство“ означава всяко използване на [] превозно средство [] , което **в момента на произшествието** съответства на **функцията** на това превозно средство **като средство за транспорт**, независимо от неговите характеристики и независимо от терена, на който се използва моторното превозно средство, както и от това дали то е неподвижно, или в движение;“

в) точка 2 се заменя със следното:

„2. „увредено лице“ означава всяко лице, което има право на обезщетение за вреди причинени от превозни средства;“;

г) добавя се следната точка:

„8. „държава членка по произход“ означава „държава-членка по произход“ съгласно определението в член 13, точка 8, буква а) от Директива 2009/138/ЕО на Европейския парламент и на Съвета*.

* Директива 2009/138/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2009 г. относно започването и упражняването на застрахователна и презастрахователна дейност (Платежоспособност II)(ОВ L 335, 17.12.2009 г., стр. 1).

2) *Член 3 се изменя, както следва:*

а) *първата алинея се заменя със следното:*

„Всяка държава членка, при спазване на член 5, предприема всички подходящи мерки с цел застраховане на гражданската отговорност при използването на превозно средство, което обичайно се намира на нейна територия.“;

б) *след първата алинея се вмъква следната алинея:*

„Настоящата директива не се прилага при използването на превозно средство в прояви и дейности, свързани с автомобилни спортове, включително надпревари, състезания, тренировки, изпитвания и демонстрации в рамките на ограничени и обозначени зони в държава членка, когато държавата членка гарантира, че организаторът на дейността или трето лице са сключили алтернативна застрахователна или гаранционна полица, покриваща вреди, причинени на всяко трето лице, включително зрители и други случайно присъстващи лица, но не непременно вреди, причинени на участващите водачи и техните превозни средства.“

3) Член 4 се заменя със следното:

„Член 4

Проверки на застраховките

1. Държавите членки се въздържат от извършване на проверки на застраховките „Гражданска отговорност“ по отношение на превозни средства, които обичайно се намират на територията на друга държава членка или които обичайно се намират на територията на трета държава и влизат на тяхната територия от друга държава членка.

Въпреки това те могат да извършват такива проверки на застраховките, при условие че тези проверки са недискриминационни, необходими и пропорционални за постигане на преследваната цел, както и че

- а) се извършват в рамките на контрол, който не цели единствено проверка на застраховката, или
- б) са част от обща система на проверки на националната територия, **които се извършват и по отношение на превозни средства, които обикновено се намират на територията на съответната държава членка, извършваща проверката**, и не налагат спиране на превозното средство.

2. Въз основа на правото на държавата членка, което се прилага спрямо администратора на данни, лични данни могат да се обработват, когато е необходимо за целите на борбата срещу управлението на незастраховани моторни превозни средства в държави членки, различни от тази, на чиято територия обичайно се намират. Това право следва да бъде в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/679 *на Европейския парламент и на Съвета** и да предвижда подходящи мерки за защита на правата, свободите и законните интереси на субекта на данните.

В тези мерки на държавите членки се посочват по-специално конкретната цел на обработката на данните и съответното правно основание, спазват се съответните изисквания за сигурност и се зачитат принципите на необходимост, пропорционалност и ограничаване в рамките на целта и се определя пропорционален срок за съхранение на данните. Личните данни, обработвани съгласно настоящия член единствено с цел извършване на проверка на застраховката, се съхраняват само докато са необходими за тази цел и веднага щом тя бъде постигната, се изтриват изцяло. Ако при проверка на застраховката се установи, че дадено превозно средство е обхванато от задължителна застраховка съгласно член 3, администраторът изтрива тези данни незабавно. Когато при проверка не може да се установи дали дадено превозно средство е обхванато от задължителна застраховка съгласно член 3, данните се съхраняват за ограничен срок, който не надхвърля броя на дните, необходими за установяване на наличието на застрахователно покритие.

* *Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1).“;*

4) *В член 5 се добавят следните параграфи:*

„3. Държава членка може да предвиди дерогация от член 3 по отношение на превозни средства, които са временно или постоянно изтеглени или спрени от движение, при условие че е въведена официална административна процедура или друга проверима мярка в съответствие с националното право.

В този случай съответната държава членка гарантира, че превозните средства, посочени в първа алинея, се третират по същия начин както превозните средства, за които не е било спазено задължението за застраховане, посочено в член 3.

Гаранционният фонд на държавата членка, в която е настъпило произшествието, може да предяви правата си срещу гаранционния фонд в държавата членка, в която обичайно се намира превозното средство.

4. *Държава членка може да предвиди дерогация от член 3 по отношение на превозни средства, използвани единствено в зони с ограничен достъп, както са определени в съответствие с нейното национално право.*

Държава членка, която предвижда такава дерогация, гарантира, че превозните средства, посочени в първа алинея, се третираат по същия начин както превозните средства, за които не е било спазено задължението за застраховане, посочено в член 3.

Гаранционният фонд на държавата членка, в която е настъпило произшествието, може да предяви правата си срещу гаранционния фонд в държавата членка, в която обичайно се намира превозното средство.

5. *Държава членка може да предвиди дерогация от член 3 по отношение на превозни средства, които не са допуснати за използване по обществени пътища в съответствие с нейното национално право.*

Държава членка, която предвижда дерогация от член 3 по отношение на превозните средства, посочени в първа алинея, гарантира, че тези превозни средства се третираат по същия начин както превозните средства, за които не е било спазено задължението за застраховане, посочено в член 3.

Гаранционният фонд на държавата членка, в която е настъпило произшествието, може да предяви правата си срещу гаранционния фонд в държавата членка, в която обичайно се намира превозното средство.

6. *Когато съгласно параграф 5 държава членка предвижда такава дерогация от член 3 по отношение на превозни средства, които не са допуснати за използване по обществени пътища, тя може да предвиди и дерогация от член 10 по отношение на обезщетението за вреди, причинени от такива превозни средства в зони, които не са публично достъпни поради правно или физическо ограничение на достъпа до тези зони, както е определено в националното ѝ право.*
7. *По отношение на параграфи 3 – 6 държавите членки уведомяват Комисията за използването на дерогацията и за конкретните ред и условия относно нейното прилагане. Комисията публикува списък с тези дерогации.“*

5) Член 9 се заменя със следното:

„Член 9

Минимални суми

1. Без да се засягат всякакви по-високи гаранции, които държавите членки могат да предвиждат, всяка държава членка изисква застраховката, посочена в член 3, да бъде задължителна по отношение на следните минимални суми:
 - а) за телесни увреждания: 6 450 000 EUR за произшествие, независимо от броя на *увредените лица*, или 1 300 000 EUR за *увредено лице*;
 - б) за *имуществена вреда* – 1 300 000 EUR за *произшествие*, независимо от броя на *увредените лица*.

За държавите членки, които не са приели еврото, минималните суми се преизчисляват в тяхната национална валута, като се прилага обменният курс към ...[датата на влизане в сила на настоящата директива за изменение], публикуван в *Официален вестник на Европейския съюз*.

2. На всеки пет години, считано от ... [дата на влизане в сила на настоящата директива за изменение], Комисията преразглежда сумите, посочени в параграф 1, в съответствие с хармонизирания индекс на потребителските цени (ХИПЦ), определен съгласно Регламент (ЕС) 2016/792 на Европейския парламент и на Съвета*.

Комисията приема делегирани актове съгласно член 28б относно привеждането на тези суми в съответствие с ХИПЦ в срок от шест месеца след изтичането на всеки петгодишен период.

За държавите членки, които не са приели еврото, сумите се преизчисляват в тяхната национална валута, като се прилага обменният курс към датата на изчисляване на новите минимални суми, публикуван в *Официален вестник на Европейския съюз*.

* Регламент (ЕС) 2016/792 на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2016 г. за хармонизираните индекси на потребителските цени и за индекса на цените на жилищата и за отмяна на Регламент (ЕО) № 2494/95 на Съвета (ОВ L 135, 24.5.2016 г., стр. 11). “.

6) *Заглавието на глава 4 се заменя със следното:*

„ГЛАВА 4

ОБЕЗЩЕТЕНИЕ ЗА ВРЕДИ, ПРИЧИНЕНИ ОТ НЕИДЕНТИФИЦИРАНО ПРЕВОЗНО СРЕДСТВО ИЛИ ОТ ПРЕВОЗНО СРЕДСТВО, ПО ОТНОШЕНИЕ НА КОЕТО НЕ Е ИЗПЪЛНЕНО ЗАДЪЛЖЕНИЕТО ЗА ЗАСТРАХОВАНЕ, ПРЕДВИДЕНО В ЧЛЕН 3, И ОБЕЗЩЕТЕНИЕ В СЛУЧАЙ НА НЕПЛАТЕЖОСПОСОБНОСТ“;

7) *Член 10 се изменя, както следва:*

а) *в параграф 1 втората алинея се заменя със следното:*

„Първа алинея не засяга правото на държавите-членки да предвидят, че обезщетението, предоставяно от органа има субсидиарен характер, нито правото да предвидят правила по отношение на уреждането на претенциите между органа и лицето или лицата, отговорни за произшествието, и другите застрахователи или органи за социална сигурност, които имат задължение да обезщетят увреденото лице за същото произшествие. Въпреки това държавите-членки не могат да разрешават на органа да изисква от увреденото лице, с оглед обезщетяването му, да доказва по какъвто и да е начин, че отговорното лице не е в състояние или отказва да плати.“;

б) *в параграф 2 първа алинея се заменя със следното:*

„2. Във всеки случай увреденото лице може да се обръща директно към органа, който въз основа на информацията, предоставена му от увреденото лице по негово искане, е задължен да му даде мотивиран отговор относно изплащането на обезщетение.“;

в) *в параграф 3, втора алинея се заменя със следното:*

„Когато обаче органът е изплатил обезщетение за сериозни телесни увреждания на увредено лице при същото произшествие, при което е била причинена имуществена вреда от неидентифицирано превозно средство, държавите членки не могат да изключат плащането на обезщетение за имуществени вреди на основание, че превозното средство не е идентифицирано. Въпреки това държавите членки могат да предвидят самоучастие в размер до 500 EUR в тежест на увреденото лице, претърпяло такива имуществени вреди.“;

2) *параграф 4 се заменя със следното:*

„4. Всяка държава членка прилага своите закони, подзаконови и административни разпоредби по отношение на изплащането на обезщетение от органа, без да се засягат всякакви други практики, които са по-благоприятни за увреденото лице.“;

8) Вмъква се следният член:

„Член 10а

Защита на увредените лица *по отношение на вреди, причинени от произшествия, настъпили в тяхната държава членка на пребиваване*, в случай на неплатежоспособност **■** на застрахователно предприятие

1. Всяка държава членка създава или оправомощава орган със задачата да *предоставя* обезщетение на увредените лица, *пребиваващи на нейна територия*, в размер, съответстващ най-малко на лимита на задължението за застраховане, *за имуществена вреда или телесни увреждания, причинени от превозно средство, застраховано от застрахователно предприятие, от момента, в който:*

- а) застрахователното предприятие е в процедура по несъстоятелност;
или
- б) застрахователното предприятие е в производство по ликвидация съгласно определението в член 268, параграф 1, буква г) от Директива 2009/138/ЕО;

2. *Всяка държава членка предприема подходящи мерки, за да гарантира, че органът, посочен в параграф 1, разполага с достатъчно средства за обезщетяване на увредените лица в съответствие с правилата, посочени в параграф 10, когато се дължат обезщетения в случаите, предвидени в параграф 1, букви а) и б). Тези мерки могат да включват изисквания за финансови вноски, при условие че те се налагат единствено на застрахователни предприятия, които са получили лиценз от държавата членка, която ги налага.*
3. *Без да се засягат задълженията по член 280 от Директива 2009/138/ЕО, всяка държава членка гарантира, че когато бъде издадено разпореждане или бъде взето решение от компетентен съд или друг компетентен орган за започване на производството, посочено в параграф 1, буква а) или б), по отношение на застрахователно предприятие, за което съответната държава членка е държава членка по произход, това разпореждане или решение се оповестява публично. Посоченият в параграф 1 орган, установен в държавата членка по произход на застрахователното предприятие, гарантира, че всички органи, посочени в параграф 1, във всички държави членки са своевременно информирани за това разпореждане или решение.*

4. *Увреденото лице може да предяви претенция директно към органа, посочен в параграф 1* .
5. *При получаване на претенцията органът, посочен в параграф 1, информира еквивалентния орган в държавата членка по произход на застрахователното предприятие и застрахователното предприятие, което е в производство по несъстоятелност или ликвидация, или неговия управител или ликвидатор, съгласно определенията съответно в член 268, параграф 1, букви д) и е) от Директива 2009/138/ЕО, че е получил претенция от увреденото лице.*
6. *Застрахователното предприятие, което е в производство по несъстоятелност или ликвидация, или неговият управител или ликвидатор, информира органа, посочен в параграф 1, когато обезщетява или оспорва отговорността по отношение на претенция, която е получена и от органа, посочен в параграф 1.*

7. *Държавите членки гарантират, че органът, посочен в параграф 1, въз основа, inter alia, на информация, предоставена по негово искане от увреденото лице, предоставя на увреденото лице мотивирано предложение за обезщетение или мотивиран отговор, както е предвидено във втората алинея от настоящия параграф, в съответствие с приложимото национално право, в срок от три месеца след датата, на която увреденото лице е представило своята претенция за изплащане на обезщетение **пред органа**.*

За целите на първа алинея органът:

- a) отправя мотивирано предложение за обезщетение, когато е установил, че е задължен да предостави обезщетение съгласно параграф 1, буква а) или б), че претенцията не е оспорвана и размерът на вредите е частично или изцяло установен;*
- б) предоставя мотивиран отговор на въпросите, повдигнати в претенцията, когато е установил, че не е задължен да предостави обезщетение съгласно параграф 1, буква а) или б), или когато отговорността се оспорва или не е ясно определена, или размерът на вредите не е изцяло установен.*

8. *Когато е дължимо обезщетение в съответствие с параграф 7, втора алинея, буква а), органът, посочен в параграф 1, изплаща обезщетението на увреденото лице без ненужно забавяне и във всички случаи в срок от три месеца от приемането от увреденото лице на мотивираното предложение за обезщетение, посочено в параграф 7, втора алинея, буква а).*

Когато размерът на причинената вреда е установен само частично, изискванията относно изплащането на обезщетението съгласно първа алинея се прилагат по отношение на частично установения размер на вредата и от момента на приемане на съответното мотивирано предложение за обезщетение.

9. *Държавите членки гарантират, че посоченият в параграф 1 орган разполага с всички необходими правомощия и компетенции, за да може своевременно да си сътрудничи с други такива органи в други държави членки, с органи, създадени или оправомощени съгласно член 25а във всички държави членки и с други заинтересовани страни, включително със застрахователно предприятие, което е в производство по несъстоятелност или ликвидация, с неговия управител или ликвидатор, както и с националните компетентни органи на държавите членки, на всички етапи от процедурите, посочени в настоящия член. Това сътрудничество включва изискването, получаването и предоставянето на информация, включително относно подробностите за конкретни претенции, когато е относимо.*

10. Когато държавата членка **по произход на** застрахователното предприятие, посочено в параграф 1, е различна от държавата членка, в която пребивава увреденото лице, органът, посочен в параграф 1, в държавата членка, в която пребивава увреденото лице, който му е изплатил обезщетение в съответствие с параграф 8, има право да поиска пълно възстановяване на сумата, изплатена като обезщетение от органа, посочен в параграф 1, в държавата членка **по произход на** застрахователното предприятие .

Органът, посочен в параграф 1, в държавата членка по произход на застрахователното предприятие извършва плащането към органа, посочен в параграф 1, в държавата членка, в която пребивава увреденото лице, който е обезщетил увреденото лице в съответствие с параграф 8, в разумен срок, не по-дълъг от шест месеца, освен ако от тези органи не е договорено друго в писмена форма, след като е получил искане за такова възстановяване.

Органът, който е предоставил обезщетение съгласно първа алинея, се суброгира в правата на увреденото лице срещу лицето, причинило произшествието, или срещу неговото застрахователно предприятие с изключение на правата срещу притежателя на полицата или друго застраховано лице, причинило произшествието, доколкото отговорността на притежателя на полицата или на застрахованото лице би била покрита от неплатежоспособното застрахователно предприятие в съответствие с приложимото национално право. Всяка държава членка е длъжна да признае суброгацията, предвидена от друга държава членка.

11. Параграфи 1–10 не засягат правото на държавите членки:
- а) да предвидят, че обезщетенията, изплащани от органа, посочен в параграф 1, имат субсидиарен или несубсидиарен характер;
 - б) да предвидят правила по отношение на уреждането на претенциите за същото произшествие между:
 - i) органа, посочен в параграф 1;
 - ii) лицето или лицата, отговорни за произшествието;
 - iii) други застрахователни предприятия или органи за социална сигурност, които имат задължение да обезщетят увреденото лице.

12. Държавите членки не разрешават на органа, посочен в параграф 1, да налага за изплащането на обезщетения каквито и да било изисквания, различни от предвидените в настоящата директива. По-специално **държавите членки не разрешават на органа, посочен в параграф 1, да наложи с оглед на изплащането на обезщетение** изискването увреденото лице да **докаже**, че отговорното **юридическо или физическо** лице не е в състояние да плати или отказва да плати.
13. **Органите, посочени в параграф 1, или образуванията, посочени във втора алинея от настоящия параграф, полагат усилия да сключат споразумение до... [24 месеца след датата на влизане в сила на настоящата директива за изменение] да прилагат настоящия член по отношение на техните функции и задължения и процедурите за възстановяване на разходи съгласно настоящия член.**

За тази цел, до ... [18 месеца след датата на влизане в сила на настоящата директива за изменение] всяка държава членка:

- а) създава или оправомощава органа, посочен в параграф 1, с правомощия да договаря и сключва такова споразумение; или**
- б) определя образувание с правомощия да договаря и сключва такова споразумение, по което органът, посочен в параграф 1, ще стане страна при създаването или оправомощаването му.**

Споразумението, посочено в първа алинея, незабавно се съобщава на Комисията.

Когато споразумението, посочено в първа алинея, не бъде сключено до... [24 месеца след датата на влизане в сила на настоящата директива за изменение] на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с процедурата, посочена в член 28б, с цел да се определят процедурните задачи и процедурните задължения на органите, посочени в параграф 1, ■ по отношение на възстановяването на разходите.“;

9) *В член 11 първа алинея се заменя със следното:*

„В случай на спор между органа, посочен в член 10, параграф 1, и застрахователя на гражданската отговорност относно това кой трябва да обезщети увреденото лице, държавите членки приемат подходящите мерки, така че една от тези страни да бъде посочена като първоначално отговорна за изплащане без забавяне на обезщетението на увреденото лице.“;

10) *Заглавието на глава 5 се заменя със следното:*

„ГЛАВА 5

**СПЕЦИАЛНИ КАТЕГОРИИ УВРЕДЕНИ ЛИЦА, КЛАУЗИ ЗА
ИЗКЛЮЧЕНИЕ, ЕДИННА ЗАСТРАХОВАТЕЛНА ПРЕМИЯ, ПРЕВОЗНИ
СРЕДСТВА, ИЗПРАТЕНИ ОТ ЕДНА ДЪРЖАВА ЧЛЕНКА В ДРУГА”**

11) *Заглавието на член 12 се заменя със следното:*

„Специални категории увредени лица“;

12) *Член 13 се изменя, както следва:*

а) в параграф 1:

і) уводната част от първа алинея се заменя със следното:

„1. Всяка държава членка предприема всички подходящи мерки, за да гарантира, че всяка законова разпоредба или договорна клауза, съдържаща се в застрахователната полица, издадена в съответствие с член 3, не поражда действие по отношение на претенциите на трети лица, увредени в резултат на произшествие, когато тази законова разпоредба или договорна клауза изключва от застраховката използването или управлението на моторно превозно средство от:“;

ii) третата алинея се заменя със следното:

„Държавите членки имат право на избор — в случай на произшествия, настъпили на тяхна територия — да не прилагат разпоредбата на първа алинея, ако и доколкото увреденото лице може да получи обезщетение за претърпяната вреда от органите за социална сигурност.“;

б) в параграф 2 втора алинея се заменя със следното:

„Държавите членки, които предвиждат, че в случай на откраднати или отнети чрез насилие превозни средства посоченият в член 10, параграф 1 орган следва да заплати обезщетение, могат да предвидят за имуществените вреди самоучастие в размер до 250 EUR, което да се поеме от увреденото лице.“;

13) В член 15 параграф 1 се заменя със следното:

„1. Чрез дерогация от член 13, точка 13, буква б) от Директива 2009/138/ЕО, когато превозното средство се изпраща от една държава членка в друга, за държава членка на риска се счита, в зависимост от избора на лицето, отговорно за застраховка „Гражданска отговорност“, или държавата членка по регистрация или, от момента на приемане на доставката от купувача, държавата членка по местоназначение, за срок от 30 дни, дори ако превозното средство не е било официално регистрирано в държавата членка по местоназначение.

Държавите членки гарантират, че посочените в член 23 информационни центрове на държавата членка, където е регистрирано превозното средство, на държавата членка по местоназначение, когато са различни, и на всяка друга съответна държава членка, като например държавата членка, където е настъпило произшествието или в която пребивава увреденото лице, си сътрудничат, за да се гарантира наличността на необходимата информация за изпращаното превозно средство, с която разполагат в съответствие с член 23.“;

14) *Вмъква се следният член:*

„Член 15а

Защита на увредените лица в случай на произшествия с ремарке, теглено от превозно средство

1. *В случай на произшествие, причинено от състав от превозни средства, състоящ се от превозно средство, което тегли ремарке, когато ремаркетото има отделна застраховка „Гражданска отговорност“, увреденото лице може да предяви претенцията си пряко срещу застрахователното предприятие, застраховало ремаркетото, когато:*

- а) ремаркетото може да бъде идентифицирано, но превозното средство, което е теглило ремаркетото, не може да бъде идентифицирано; и*
- б) приложимото национално право предвижда застрахователят на ремаркетото да предостави обезщетение.*

Застрахователно предприятие, което е обезщетило увреденото лице, може да се обърне към предприятието, застраховало теглещото превозно средство, или към органа, посочен в член 10, параграф 1, ако и доколкото това е предвидено в приложимото национално право.

Настоящият параграф не засяга приложимото национално право, предвиждащо правила, които са по-благоприятни за увреденото лице.

2. *В случай на произшествие, причинено от състав от превозни средства, състоящи се от превозно средство, което тегли ремарке, застрахователят на ремаркетото, освен ако приложимото национално право не изисква от него да предостави пълно обезщетение, по искане на увреденото лице го информира без ненужно забавяне за:*

- a) *самоличността на застрахователя на теглещото превозно средство; или*
- б) *когато застрахователят на ремаркетото не може да идентифицира застрахователя на теглещото превозно средство – механизма за обезщетение, предвиден в член 10. “;*

15) Член 16 се заменя със следното:

„Член 16

Удостоверение за претенциите във връзка с отговорността на трето лице

Държавите-членки гарантират, че притежателят на полицата има право да иска по всяко време удостоверение за претенциите във връзка с отговорността на трето лице, свързани с превозното/ите средство/а, покрито/и от застрахователния договор, за срок, обхващащ най-малко последните пет години от договорните взаимоотношения, или относно липсата на такива претенции („удостоверение за предявени застрахователни претенции“).

Застрахователното предприятие или органът, който е възможно да е бил определен от държавата-членка да предоставя услуги по задължително застраховане или да издава такива удостоверения, издава на притежателя на полицата това удостоверение за предявени застрахователни претенции в срок 15 дни от подаване на искането. Те правят това, като използват формуляра на удостоверението за предявени застрахователни претенции“;

Държавите членки гарантират, че когато вземат предвид удостоверенията за предявени застрахователни претенции, издадени от други застрахователни

предприятия или други органи, посочени във втора алинея, ▯

застрахователните предприятия не третира притежателите на полици по дискриминационен начин, нито увеличават необосновано премиите им поради тяхната националност или единствено въз основа на предходната им държава на пребиваване.

Държавите членки гарантират, че когато застрахователното предприятие взема предвид удостоверенията за предявени застрахователни претенции при определянето на премиите, то третира тези, издадени в други държави членки, като тези, издадени от застрахователно предприятие или органи, както са посочени във втора алинея, в същата държава членка, включително при прилагането на отстъпки.

Държавите членки гарантират, че застрахователните предприятия публикуват *общ преглед* на своите политики относно начина, по който използват удостоверенията за предявени застрахователни претенции, когато изчисляват премиите.

Комисията приема ▯ до... *[19 месеца след датата на влизане в сила на настоящата директива за изменение]* актове за изпълнение ▯ , определящи *чрез образец формата и съдържанието* на удостоверението за предявени застрахователни претенции, посочено във втора алинея. Този *образец* съдържа информация за следното:

- а) данни за идентифициране на застрахователното предприятие *или органа*, издал удостоверението за предявени застрахователни претенции;
- б) самоличността на притежателя на полицата, *включително информация за връзка с него*;
- в) застрахованото превозно средство *и неговия номер за идентификация на моторното превозно средство (номер на рама)*;
- г) началната и крайната *дата* на застрахователното покритие на превозното средство;
- д) броя *претенции по „гражданска отговорност“, уредени по застрахователния договор на притежателя на полицата през периода, обхванат* от удостоверението за предявени застрахователни претенции, *включително датата на всяка претенция*;
- е) *допълнителна информация от значение съгласно правилата или практиките, приложими в държавите членки.*

Комисията се консултира с всички заинтересовани страни и работи в тясно сътрудничество с държавите членки преди приемането на тези актове за изпълнение.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 28а, параграф 2.“;

16) *Вмъква се следният член:*

„Член 16а

Инструменти за сравнение на цените на застраховка на автомобилистите

1. *Държавите членки могат да изберат да сертифицират инструменти, които позволяват на потребителите безплатно да сравняват цените, тарифите и покритието между доставчиците на задължителната застраховка, посочена в член 3, като „независими инструменти за сравнение на цените на застраховка на автомобилистите“, ако са изпълнени условията по параграф 2.*
2. *Инструментът за сравнение по смисъла на параграф 1:*
 - a) *е функционално независим от доставчиците на задължителната застраховка, посочена в член 3, и гарантира, че доставчиците на услуги се третират еднакво в резултатите от търсенето;*
 - б) *оповестява ясно самоличността на собствениците и операторите на инструмента за сравнение;*
 - в) *определя ясни, обективни критерии, на които се основава сравнението;*

- г) *използва ясен и недвусмислен език;*
- д) *предоставя точна и актуална информация и посочва кога е извършена последната актуализация;*
- е) *е на разположение за всеки доставчик на задължителната застраховка, посочена в член 3, предоставя съответната информация, включва широк спектър от оферти, обхващащи значителна част от пазара на застраховки на автомобилистите, а когато представената информация не съдържа пълен обзор на този пазар, предоставя на ползвателя ясна декларация за това преди показването на резултатите;*
- ж) *предоставя ефективна процедура за докладване за невярна информация;*
- з) *включва декларация, че цените се основават на предоставената информация и че те не са обвързващи за доставчиците на застрахователни услуги.“*

17) Член 23 се изменя, както следва:

а) вмъква се следният параграф:

„1а. Държавите членки гарантират, че от застрахователните предприятия или други образувания се изисква да предоставят информацията, посочена в параграф 1, буква а), подточки i), ii) и iii), на информационните центрове и да ги информират, когато застрахователната полица стане невалидна или по друг начин вече не покрива превозно средство с регистрационен номер.“;

б) параграф 6 се заменя със следното:

„6. Обработката на лични данни, която произтича от параграфи 1 — 5, се извършва в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/679.“

18) *Вмъква се следният член:*

„Член 25а

*Защита на увредените лица по отношение на вреди, причинени от
произшествия, настъпили в държава членка, различна от тяхната държава
членка на пребиваване, в случай на неплатежоспособност на застрахователно
предприятие*

1. *Всяка държава членка създава или оправомощава орган със задачата да
предоставя обезщетение на увредените лица, пребиваващи на нейна
територия, в случаите, посочени в член 20, параграф 1, най-малко до
границите на застрахователното задължение, за имуществени вреди или
телесни повреди, причинени от превозно средство, застраховано от
застрахователно предприятие, от момента, в който:*

- а) застрахователното предприятие е в процедура по несъстоятелност;
или*
- б) застрахователното предприятие е в производство за ликвидация
съгласно определението в член 268, параграф 1, буква г) от Директива
2009/138/ЕО;*

2. *Всяка държава членка предприема подходящи мерки, за да гарантира, че органът, посочен в параграф 1, разполага с достатъчно средства за обезщетяване на увредените лица в съответствие с правилата, посочени в параграф 10, когато се дължат обезщетения в случаите, предвидени в параграф 1, букви а) и б). Тези мерки могат да включват изисквания за финансови вноски, при условие че те се налагат единствено на застрахователни предприятия, които са получили лиценз от държавата членка, която ги налага.*

3. *Без да се засягат задълженията по член 280 от Директива 2009/138/ЕО, всяка държава членка гарантира, че когато бъде издадено разпореждане или бъде взето решение от компетентен съд или друг компетентен орган да започне производството, посочено в параграф 1, буква а) или б), по отношение на застрахователно предприятие, за което съответната държава членка е държавата членка по произход, това разпореждане или решение се оповестява публично. Посоченият в параграф 1 орган, установен в държавата членка по произход на застрахователното предприятие, гарантира, че всички органи, посочени в параграф 1, и всички органи за изплащане на обезщетения, посочени в член 24, във всички държави членки са своевременно информирани за това разпореждане или решение.*

4. *Увреденото лице може да представи претенция директно към органа, посочен в параграф 1.*
5. *При получаване на претенцията органът, посочен в параграф 1, информира еквивалентния орган в държавата членка по произход на застрахователното предприятие, органа за изплащане на обезщетения съгласно член 24 в държавата членка по пребиваване на увреденото лице и застрахователното предприятие, което е в производство по несъстоятелност или ликвидация, или неговия управител или ликвидатор, съгласно определенията съответно в член 268, параграф 1, букви д) и е) от Директива 2009/138/ЕО, че е получил претенция от увреденото лице.*
6. *Застрахователното предприятие, което е в производство по несъстоятелност или ликвидация, или неговият управител или ликвидатор, информира органа, посочен в параграф 1, когато обезщетява или оспорва отговорността по отношение на претенция, която е получена и от органа, посочен в параграф 1.*

7. *Държавите членки гарантират, че органът, посочен в параграф 1, въз основа, inter alia, на информация, предоставена по негово искане от увреденото лице, предоставя на увреденото лице мотивирано предложение за обезщетение или мотивиран отговор, както е предвидено във втора алинея от настоящия параграф, в съответствие с приложимото национално право, в срок от три месеца от датата, на която увреденото лице е представило своята претенция за обезщетение пред органа.*

За целите на първа алинея органът:

а) отправя мотивирано предложение за обезщетение, когато е установил, че е задължен да предостави обезщетение съгласно параграф 1, буква а) или б), че претенцията не е оспорвана и размерът на вредите е частично или напълно установен;

б) предоставя мотивиран отговор на исканията, отправени в претенцията, когато е установил, че не е задължен да предостави обезщетение съгласно параграф 1, буква а) или б), или когато отговорността се оспорва или не е ясно определена, или размерът на вредите не е изцяло установен.

8. Когато е дължимо обезщетение в съответствие с параграф 7, втора алинея, буква а), органът, посочен в параграф 1, изплаща обезщетението на увреденото лице без ненужно забавяне и във всички случаи в срок от три месеца от приемането от увреденото лице на мотивираното предложение за обезщетение, посочено в параграф 7, втора алинея, буква а).

Когато размерът на вредата е установен само частично, изискванията относно изплащането на обезщетението съгласно първа алинея се прилагат по отношение на частично установения размер на вредата и от момента на приемане на съответното мотивирано предложение за обезщетение.

9. *Държавите членки гарантират, че посоченият в параграф 1 орган разполага с всички необходими правомощия и компетенции, за да може своевременно да си сътрудничи с други такива органи в други държави членки, с органи, създадени или оправомощени съгласно членове 10а и 24, във всички държави членки и с други заинтересовани страни, включително със застрахователно предприятие, което е в производство по несъстоятелност или ликвидация, с неговия представител за уреждане на претенции или с управител или ликвидатор, както и с националните компетентни органи на държавите членки, на всички етапи от процедурата, посочена в настоящия член. Това сътрудничество включва изискването, получаването и предоставянето на информация, включително относно подробностите за конкретни претенции, когато е относимо.*
10. *Когато държавата членка по произход на застрахователното предприятие, посочено в параграф 1, е различна от държавата членка, в която пребивава увреденото лице, органът, посочен в параграф 1, в държавата членка, в която пребивава увреденото лице, който му е изплатил обезщетение в съответствие с параграф 8, има право да поиска пълно възстановяване на сумата, изплатена като обезщетение, от органа, посочен в параграф 1, в държавата членка по произход на застрахователното предприятие.*

Органът, посочен в параграф 1, в държавата членка по произход на застрахователното предприятие извършва плащането към органа, посочен в параграф 1, в държавата членка, в която пребивава увреденото лице, който е обезщетил увреденото лице в съответствие с параграф 8, в разумен срок, не по-дълъг от шест месеца, освен ако от тези органи не е договорено друго в писмена форма, след като е получил искане за такова възстановяване.

Органът, който е предоставил обезщетение съгласно първа алинея, се суброгира в правата на увреденото лице срещу лицето, причинило произшествието, или срещу неговото застрахователно предприятие с изключение на правата срещу притежателя на полицата или друго застраховано лице, причинило произшествието, доколкото отговорността на притежателя на полицата или на застрахованото лице би била покрита от неплатежоспособното застрахователно предприятие в съответствие с приложимото национално право. Всяка държава членка е длъжна да признае суброгацията, предвидена от друга държава членка.

11. Параграфи 1–10 не засягат правото на държавите членки да предвидят:

- a) че обезщетенията, изплащани от органа, посочен в параграф 1, имат субсидиарен или несубсидиарен характер;*
- б) правила по отношение на уреждането на претенциите за същото произшествие между:*
 - i) органа, посочен в параграф 1;*
 - ii) лицето или лицата, които отговарят за произшествието;*
 - iii) други застрахователни предприятия или органи за социална сигурност, които имат задължение да обезщетят увреденото лице.*

- 12. Държавите членки не разрешават на органа, посочен в параграф 1, да налага за изплащането на обезщетения каквито и да било изисквания, различни от предвидените в настоящата директива. По-специално държавите членки не разрешават на органа, посочен в параграф 1, да наложи с оглед на изплащането на обезщетение изискването увреденото лице да докаже, че отговорното юридическо или физическо лице не е в състояние да плати или отказва да плати.*
- 13. Органите, посочени в параграф 1, или образуванията, посочени във втора алинея от настоящия параграф, полагат усилия да сключат споразумение до... [24 месеца след датата на влизане в сила на настоящата директива за изменение] да прилагат настоящия член по отношение на техните функции и задължения и процедурите за възстановяване на разходи съгласно настоящия член.*

За тази цел, до... [18 месеца след датата на влизане в сила на настоящата директива за изменение] всяка държава членка:

- а) създава или оправомощава органа, посочен в параграф 1, с правомощия да договаря и да сключва такова споразумение; или*
- б) определя образувание с правомощия да договаря и сключва такова споразумение, по което органът, посочен в параграф 1, ще стане страна при създаването или оправомощаването му.*

Споразумението, посочено в първа алинея, незабавно се съобщава на Комисията.

Когато споразумението, посочено в първа алинея, не бъде сключено до... [24 месеца след датата на влизане в сила на настоящата директива за изменение], на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с процедурата, посочена в член 28б, с цел да се определят процедурните задачи и процедурните задължения на органите, посочени в параграф 1, по отношение на възстановяването на разходите.“

19) *В член 26 първа алинея се заменя със следното:*

*„Държавите членки вземат всички необходими мерки, за да улеснят
своевременното предоставяне на увредените лица, на техните застрахователи
и законни представители на основната информация, необходима за уреждане
на претенциите.“*

20) *Вмъква се следният член:*

„Член 26а

Информация за увредените лица

*Държавите членки, които създават или оправомощават различни органи за
изплащане на обезщетения съгласно член 10, параграф 1, член 10а, параграф 1,
член 24, параграф 1 и член 25а, параграф 1, гарантират, че увредените лица
имат достъп до съществена информация относно възможните начини за
подаване на заявление за обезщетение.“*

21) *В член 28, параграф 1 се добавя следната алинея:*

„Държавите членки могат да изискват застраховка на автомобилистите, която отговаря на изискванията на настоящата директива, за всяко автомобилно устройство, използвано при движение по суша, което не е обхванато от определението за „превозно средство“ в член 1, точка 1 и за което член 3 не се прилага.“

22) Вмъкват се следните членове:

„Член 28а

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от Европейския комитет по застрахователно и професионално пенсионно осигуряване, създаден с Решение 2004/9/ЕО на Комисията*. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета**.
2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 4 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 28б

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.
2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в **член 9**, параграф 2, **■** се предоставя на Комисията за неопределен срок, считано от ... *[датата на влизане в сила на настоящата директива за изменение]*.

Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 10а, параграф 13, четвърта алинея и член 25а, параграф 13, четвърта алинея, се предоставя на Комисията за срок от седем години, считано от ... [датата на влизане в сила на настоящата директива за изменение]. Делегирането на правомощия се продължава мълчаливо за срокове с еднаква продължителност, освен ако Европейският парламент или Съветът не възразят срещу подобно продължаване не по-късно от три месеца преди изтичането на всеки срок.

3. Делегирането на правомощия, посочено в член 9, параграф 2, член 10а, параграф 13, *четвърта алинея, и член 25а, параграф 13, четвърта алинея*, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. Оттеглянето поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна дата, посочена в решението. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

4. Преди приемането на делегиран акт Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка в съответствие с принципите, залегнали в Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество***.
5. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.
6. Делегиран акт, приет съгласно член 9, параграф 2, член 10а, параграф 13, **четвърта алинея и член 25а, параграф 13, четвърта алинея**, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от **три** месеца след нотифицирането на същия акт на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с **три** месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 28в

Оценка и преглед

1. *Не по-късно от пет години след съответните дати на прилагане на членове 10а и 25а, както е посочено в член 30, втора, трета и четвърта алинея, Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад относно функционирането, сътрудничеството и финансирането на органите, посочени в членове 10а и 25а. Когато е целесъобразно, докладът се придружава от законодателно предложение. По отношение на финансирането на тези органи този доклад включва най-малко:*
 - a) *оценка на финансовия капацитет и нуждите от финансиране на органите за изплащане на обезщетения във връзка с техните потенциални задължения, като се взема предвид рискът от несъстоятелност на застрахователите по застраховка на автомобилистите на пазарите на държавите членки;*

- б) оценка на хармонизацията на подхода за финансиране на органите за изплащане на обезщетения;*
 - в) ако докладът е придружен от законодателно предложение – оценка на въздействието на вноските върху премиите по договора за застраховка на автомобилистите.*
2. Не по-късно от ... *[седем години след датата, посочена в член 2, параграф 1, първа алинея от настоящата директива за изменение]* Комисията *представя* на Европейския парламент, на Съвета и на Европейския икономически и социален комитет *доклад, съдържащ оценка на прилагането на настоящата директива, с изключение на елементите, които са засегнати от оценката, посочена в параграф 1, включително по отношение на:*

- а) прилагането на настоящата директива по отношение на технологичните разработки, по-специално по отношение на автономните и полуавтономните превозни средства;*
- б) адекватността на обхвата на настоящата директива, като се имат предвид рисковете от произшествия, породени от различните моторни превозни средства;*
- в) под формата на преглед, ефективността на системите за обмен на информация за целите на проверките на застраховките при трансгранични ситуации, включително, ако е необходимо, оценка за такива случаи на осъществимостта на използването на съществуващите системи за обмен на информация и във всеки случай анализ на целите на системите за обмен на информация и оценка на разходите за тях; както и*

- г) *използването от страна на застрахователните предприятия на системи, при които премиите се влияят от удостоверенията за предявени застрахователни претенции на притежателите на полици, inter alia системите „бонус-малус“ или „бонус при липса на предявени претенции“.*

Когато е необходимо, докладът се придружава от законодателно предложение.

* Решение на Комисията 2004/9/ЕС от 5 ноември 2003 година за създаване на Европейски комитет по застрахователно и професионално пенсионно осигуряване (ОВ L 3, 7.1.2004 г., стр. 34).

** Регламент (ЕС) №182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

*** ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1.“

(23) В член 30 се добавят следните параграфи:

„Член 10а, параграфи 1—12 се прилага от датата на споразумението, посочено в член 10а, параграф 13, първа алинея, или от датата на прилагане на делегирания акт на Комисията, посочен в член 10а, параграф 13, четвърта алинея.

Член 25а, параграфи 1—12 се прилагат от датата на споразумението, посочено в член 25а, параграф 13, първа алинея, или от датата на прилагане на делегирания акт на Комисията, посочен в член 25а, параграф 13, четвърта алинея.

Член 10а, параграфи 1—12 и член 25а, параграфи 1—12 обаче не се прилагат преди ... [24 месеца след датата на влизане в сила на настоящата директива за изменение].

Член 16, втора алинея, второ изречение и трета, четвърта и пета алинея се прилагат от... [28 месеца след датата на влизане в сила на настоящата директива за изменение] или от датата на прилагане на акта за изпълнение на Комисията, посочен в член 16, шеста алинея, в зависимост от това коя от двете дати е по-късна.“.

Член 2

Транспониране

- 1. До ... [24 месеца след датата на влизане в сила на настоящата директива за изменение] държавите членки приемат и публикуват разпоредбите, необходими за да се съобразят с настоящата директива. Те незабавно информират Комисията за това.*

Те прилагат тези разпоредби от ... [24 месеца след датата на влизане в сила на настоящата директива за изменение].

Чрез дерогация от първа алинея от настоящия параграф до ... [18 месеца след датата на влизане в сила на настоящата директива за изменение] държавите членки приемат разпоредбите, необходими, за да се съобразят с измененията, посочени в член 1, точки 8 и 18 от настоящата директива, по отношение съответно на член 10а, параграф 13, втора алинея и член 25а, параграф 13, втора алинея от Директива 2009/103/ЕО.

Когато държавите членки приемат разпоредбите, посочени в настоящия параграф, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите членки.

2. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 3

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 4

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите членки.

Съставено в

За Европейския парламент

За Съвета

Председател

Председател

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ЗАКОНОДАТЕЛНАТА РЕЗОЛЮЦИЯ

Изявление на Комисията относно директивата на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива 2009/103/ЕО

Комисията остава ангажирана със защитата на висока степен на закрила на жертвите в контекста на Директивата за автомобилното застраховане. Нашата цел е да гарантираме, че жертвите, включително в трансгранични ситуации, получават възможно най-бързо обезщетение и не подлежат на непропорционални процедурни изисквания, които биха могли да възпрепятстват достъпа им до обезщетение. Ефективността на обезщетението зависи до голяма степен от това дали то се извършва своевременно. Във връзка с това отбелязваме загрижеността, изразена многократно от Европейския парламент, що се отнася до различията между държавите членки по отношение на давностните срокове, т.е. съответния срок, през който увреденото лице може да предяви иск. Комисията ще разгледа внимателно този въпрос и ще проучи възможните средства за правна защита с цел по-нататъшно засилване на защитата на жертвите, ако доказателствата сочат, че е оправдано действие на равнището на Съюза.
